

سندروم OHSS

سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها تعدد تزریق داروهای هورمونی جهت تحریک تخمک گذاری اتفاق می افتد.

لقاح خارج رحم یا آی وی اف، یکی از روش های درمان نازایی است که در محیط آزمایشگاهی صورت می گیرد . تزریق داروهای هورمونی درمان کننده نازایی، رشد تخمک ها را در تخمدان ها تحریک می کند. مقدار بیش از حد این هورمون ها در بدن شما منجر به بروز سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها (OHSS) می شود که در این حالت تخمدان ها ورم می کنند و درد می گیرند .

تعداد کمی از زنان دچار موارد شدید این سندروم می شوند که باعث افزایش سریع وزن، درد شکم، استفراغ و تنگی نفس می گردد. مصرف داروهای خوراکی درمان کننده ناباروری مانند کلومیفن کمتر باعث بروز سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها (OHSS) می شود .

گاهی هم این سندروم خودبخود رخ می دهد و ربطی به درمان نازایی ندارد .

نشانه های این سندروم کدامند؟

نشانه های سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها اغلب طی ده روز بعد از تزریق داروهای محرک تخمک گذاری شروع می شود. علائم این سندروم از خفیف تا شدید متغیر هستند که به تدریج بدتر می شوند و یا بهبود می یابند .

علائم سندروم خفیف تا متوسط

درد خفیف تا متوسط شکمی که می رود و می آید.

نفخ شکم یا افزایش اندازه دور کمر

حالت تهوع

استفراغ

اسهال

احساس درد و ناراحتی در ناحیه تخمدان ها

برخی از زنانی که داروهای درمان کننده نازایی را تزریق می کنند، دچار نوع خفیف این سندروم می شوند که بعد از حدود یک هفته برطرف می شود. اما اگر خانمی بعد از تزریق این داروها، باردار شود، علائم سندروم بدتر می شوند و چند روز تا چند هفته طول می کشند .

علائم سندروم شدید :

- ۱- افزایش سریع وزن؛ به عنوان مثال ۲/۳ کیلوگرم در یک روز و یا ۴/۵ کیلوگرم در ۳ روز یا بیشتر
- ۲- درد شدید شکمی
- ۳- تهوع و استفراغ شدید و مداوم
- ۴- کاهش دفع ادرار
- ۵- ادرار تیره رنگ
- ۶- تنگی نفس
- ۷- سفتی یا بزرگی شکم
- ۸- سرگیجه
- ۹- مراجعه به پزشک
- ۱۰- اگر در حال درمان نازایی خود بودید و دچار علائم

سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها گشتید، به پزشک خود بگویید. حتی اگر دچار سندروم خفیف شوید، پزشک از نظر افزایش وزن و بدتر شدن علائم، شما را تحت نظر می گیرد و معاینه می کند. اگر در طی درمان نازایی خود دچار مشکلات تنفسی و یا درد پاها شدید، فوراً به پزشک مراجعه کنید.

این علائم می تواند نشان دهنده وضعیت اورژانسی باشد که نیاز به مراقبت فوری پزشکی دارد .

علل این سندروم کدامند؟

علت دقیق این سندروم مشخص نشده است، اگرچه وجود مقادیر بالای هورمون HCG در خون نقش مهمی در این ارتباط دارد. هورمون HCG معمولاً در طی بارداری در بدن زنان تولید می شود.

رگ های خونی تخمدان ها، واکنش غیرعادی به مقادیر بالای هورمون HCG نشان می دهند. شروع به نشستن مایعات می کنند. این مایعات باعث می شوند تخمدان ها ورم کنند و گاهی اوقات مقادیر زیاد مایعات به سمت شکم می رود.

طی درمان نازایی، هورمون HCG به عنوان یک داروی محرک تخمدان ها به زنان نازا تزریق می شود و فولیکول کامل و بالغ، تخمک خود را رها می کند. سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها معمولاً طی یک هفته بعد از تزریق هورمون HCG بروز می کند. اگر در طی درمان نازایی، باردار شوید، بدن شما در پاسخ به باردار شدن، خودش نیز HCG تولید می کند و این سندروم بدتر می شود.

داروهای تزریقی درمان کننده نازایی بیشتر از قرص خوراکی آن (کلومیفن) باعث ایجاد سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها می شوند .

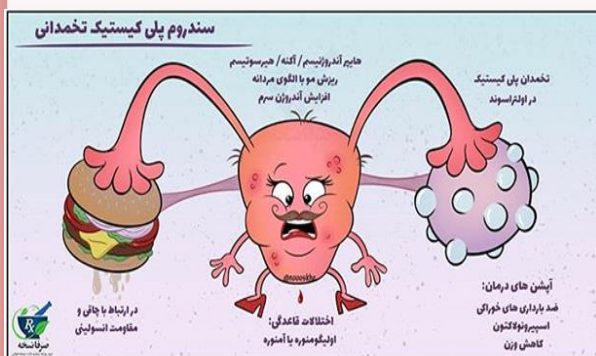
عوامل خطر

زنان جوان مبتلا به سندروم تخمدان پلی کیستیک که فولیکول های زیادی در تخمدان های خود دارند، در معرض خطر زیادی برای ابتلا به سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها هستند

عواملی که خطر ابتلا به سندروم تحریک بیش از حد تخمدان ها را افزایش می دهند، عبارتند از سندروم تخمدان پلی کیستیک: یک بیماری تناسلی که باعث خونریزی نامنظم قاعدگی، رشد موهای زائد و ظاهر غیرعادی تخمدان در سونوگرافی می شود .

سندروم OHSS

تهیه و تنظیم :

زینب صداقت

سرپرستار محترم :

سرکار خانم فیروزه

بیمارستان بنت الهدی بجنورد

۱۳۹۸

راه های تشخیص

- معاینه بدنی بیمار توسط پزشک : پزشک هر گونه افزایش وزن، افزایش اندازه دور کمر و درد شکمی را در شما بررسی کرده و می نویسد.
- سونوگرافی : اگر دچار سندرم تحریک بیش از تخمدان ها باشید، سونوگرافی نشان می دهد که تخمدان های شما بزرگ تر از حد طبیعی شده اند و کیست های بزرگ پر از مایعی دارند. طی درمان نازایی با داروها، پزشک به طور منظم تخمدان های شما را با سونوگرافی از طریق واژن بررسی می کند.

- آزمایش خون: پزشک توسط نتایج برخی آزمایشات خون می تواند غلظت خون شما را بررسی کند و اینکه آیا عملکرد کلیه های شما در اثر این سندرم آسیب دیده است یا نه ؟

توصیه های لازم :

- پوشیدن جوراب های وارسی برای جلوگیری از لخته شدن خون در پاها
- نوشیدن آب و مایعات به میزان کافی
- اندازه گیری ادرار تولید شده در هر روز
- فعالیت بدنی سبک داشته باشید و از انجام فعالیتهای شدید و قوی خودداری کنید.
- از رابطه جنسی با همسر پرهیز کنید تا درمان شوید. چون رابطه جنسی باعث پارگی و درد کیست تخمدان می شود

شماره تلفن بیمارستان : ۴- ۲۲۳۶۵۵۱

سایت بیمارستان:

www.bentolhoda.nkums.ac.ir

تعداد زیاد فولیکول ها در تخمدان ها

- زنان جوان

- وزن کم بدن

- مقادیر بالای هورمون استروژن در بدن قبل از تزریق

هورمون HCG

- سردرد میگرنی

- بارداری های متعدد (چند بار باردار شدن)

- سابقه ابتلا به این سندرم

البته در برخی موارد، زنانی که هیچ نوع عامل خطری

نداشته اند، دچار این سندرم می شوند .

عوارض :

حدود یک تا دو درصد زنانی که تحت درمان های محرک تخمدان ها قرار می گیرند، دچار نوع شدید این سندرم می شوند. موارد شدید این سندرم مرگبار است.

عوارض سندرم تحریک بیش از تخمدان ها عبارتند از :

- ۱- تجمع مایعات در شکم و گاهی اوقات در قفسه سینه
- ۲- اختلال وعدم تعادل املاح بدن مثل سدیم، پتاسیم و...
- ۳- لخته شدن خون در رگهای خونی بزرگ و معمولاً در پاها
- ۴- نارسایی کلیه
- ۵- پیچ خوردگی یک تخمدان
- ۶- پاره شدن کیست در یک تخمدان که منجر به خونریزی خطرناک می شود.
- ۷- مشکلات تنفسی
- ۸- عدم موفقیت بارداری به دلیل سقط جنین یا باردار نشدن در اثر عوارض سندرم
- ۹- به ندرت مرگ